

Sygn. akt I USK 530/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 listopada 2022 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa 1184/18,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa 1184/18, Sąd Apelacyjny w Krakowie – w sprawie z odwołania M. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie – oddalił apelację odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt VII U 2004/17, w którym Sąd Okręgowy oddalił odwołanie M. S. od decyzji organu rentowego z dnia 16 maja 2017 r., odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej jej skarga kasacyjna powinna być przyjęta do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność zarzutu, (a) co do wadliwego zgromadzenia dowodów i odmowy przeprowadzenia oceny znanych sądowi cywilnemu dowodów, korespondujących w 100% z zarzutem apelacji, a także (b) wprowadzenia nieznanej procesowi cywilnemu zasady związania sądu cywilnego jednym dowodem (którego wagę sąd *apriori* przyjął i zaakceptował bez konfrontacji z innymi znanymi dowodami), a także (c) wydanie orzeczenia przez sąd drugiej instancji bez uzyskania ostatecznego stanowiska strony i umożliwienia wypowiedzenia się, chociażby na piśmie co do oddalonych wniosków dowodowych i ewentualnych argumentów drugiej strony (uwzględniając reżim wynikający z sytuacji covidowej).

Wskazano, że istnieje istotna rozbieżność w orzecznictwie pomiędzy stanowiskiem zajętym przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie III AUa 1184/18 (będącej przedmiotem skargi) a stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawie III AUa 1451/11 z dnia 3 lipca 2012 r., w którym Sąd Apelacyjny stwierdził „decyzja inspektora sanitarnego ma charakter deklaratoryjny”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony tym, że istnieje „istotna rozbieżność w orzecznictwie...”

(art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03; z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

W uzasadnieniu wniosku nie zawarto odpowiedniej jurejdykcyjnej argumentacji wykazującej, że w sprawie rzeczywiście występuje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Skarżąca poza powołaniem się

na wskazane w uzasadnieniu wniosku orzeczenia sądowe nie przedstawia odpowiedniej analizy interpretacyjnej w zakresie charakteru prawnego decyzji powiatowego inspektora sanitarnego wydanej w przedmiocie stwierdzenia choroby zawodowej, analizy uwzględniającej szczególny tryb wydawania takiej decyzji oraz możliwość wniesienia odwołania od decyzji adekwatnego organu. Ze skargi kasacyjnej nie wynika jednoznacznie, czy wnioskodawczyni ubiegała się przed inspektorem sanitarnym o uznanie zespołu de Quervaina jako choroby nadgarstka za chorobę zawodową oraz, czy kwestia ta stała się przedmiotem rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz

sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca poza prostym zanegowaniem stanowiska zaskarżonego wyroku nie przedstawia przekonującej argumentacji polemicznej, w której wykazałaby oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Uzasadnienie wniosku ignoruje w swojej konstrukcji stanowisko zaskarżonego wyroku w zakresie oceny zasadności dochodzonego w sprawie roszczenia – stanowisko bardzo szeroko przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z ustaleń zaskarżonego wyroku wynika, że wnioskodawczyni otrzymywała od 16 maja 2017 r. do 13 marca 2020 r. rentę z ogólnego stanu zdrowia. ZUS w decyzji z dnia 17 maja 2017 r. odmówił przyznania jej renty z tytułu choroby zawodowej, stwierdzonej w 2010 r. przez inspektora sanitarnego. Sąd, po dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych lekarzy stwierdził, że z powodu tej choroby zawodowej (zespół cieśni nadgarstka) nie występuje – po operacjach przeprowadzonych z pozytywnym skutkiem) niezdolność do pracy. Z ustaleń zaskarżonego wyroku wynika, że odnośnie do stwierdzenia innych chorób nadgarstka wnioskodawczyni nie wyczerpała pełnej drogi administracyjnoprawnej w celu uznania jej za chorobę zawodową. Opinia biegłego sądowego lekarza ortopedy wskazuje, że zespół de Quervaina jako choroba nadgarstka, mimo pewnej dysfunkcji, nie powoduje niezdolności do pracy. Z powyższych względów nie można uznać skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[as]

